KUNST EN LETTEREN

LA LIGNE DE COEUR

Il faut qu'une porte soit ouverte ou fermée

Alliance Française

De Alliance Française heeft het seizoen ingezet met een avond, die nu niet bepaald veel eischte van ons bevattingsvermogen. Het begon met het een actertje van Alfred de Musset, „Il faut qu' une porte soit ouverte ou fermée"; een steekspelletje tusschen een marquise en een comte, met een vlotte conversatie en een deur, die een stomme rol speelt. Alles bij elkaar tamelijk amusant, maar niet bovenmate belangrijk. Er is in dit soort geestigheid een element, dat ondanks alles spoedig veroudert, met de costumes en met de zeden. Maar Catharine Fonteney en Georges Marny zorgden voor een pittige vertolking.

Dat de zeden sedert Musset weer een weinig veranderd zijn, kon men constateeren aan den inhoud van het blijspel van Claude-André Puget, „La Ligne de Coeur". Een met veel tooneeltalent en zelfs werkelijke virtuositeit geschreven stuk van de betere Parijsche qualiteit, uiterst vlot, uiterst onderhoudend, maar weinig om het lijf hebbend. Men behoeft de feiten van deze comedie niet na te vertellen, want alles komt weer op een verwisseling van maskerade costumes, die de gebruikelijke verwarring in de liefde ten gevolge heeft. Wat de auteur daar *nog* omheen geborduurd heeft, is van meer belang voor de vertooning dan voor den lezer van dit ochtendblad. Maar het zou onhoffelijk zijn Puget in den steek te laten zonder zijn talent om te amuseeren te erkennen en zijn vaardigheid in het schuimkloppen te prijzen.

Het niemendalletje werd voortreffelijk ten tooneele gebracht in een tempo, dat hier al bijzonder op zijn plaats was. Pierre Dux demonstreerde een waarlijk overdonderende handigheid in het leeghalen van laden, maar gaf ook verder snel en genuanceerd spel als Jean-Jacques Régnier, bijgestaan door Hélène Perdrière als zijn gemaskerde liefde, die onverwacht zijn kamer binnen komt vallen. Een uitstekend duo, met even verdienstelijke secondanten; Nadine Picard als de „verwisselde" vrouw, Emile Ronet als de uitstekend getypeerde echtgenoot van de e c h t e vrouw, Jean Bonvilliers als een vlotte „Bobby" Tourneur. De vertooning klopte, zoodat men geen oogenblik het gevoel had naar iets leegs te kijken. Dat realiseert men zich pas achteraf.

Een volle zaal en een dankbaar publiek. De cultureele missie van de Alliance zal de volgende maal zeker wel blijken.

M. t. B.

ALFRED VALETTE. †

Alfred Valette, redacteur van het maandblad Mercure de France, dat hij sedert de oprichting in Januari 1890 leidde, is te Parijs overleden.

RADIONIEUWS

ALJECHIN VOOR DE VARA-MICROFOON.

Woensdagavond a.s. zal om 7 uur 15 de wereldkampioenschaker, Aljechin, die binnenkort zijn titel tegen onzen landgenoot dr Max Euwe zal hebben te verdedigen, voor de VARA-microfoon komen. Met mr Evert Straat zal hij zijn kansen in den komenden strijd bespreken.

Vervolgens zal Emmy Arbous met pianobegeleiding van Isja Rossican een speciaal voor deze gelegenheid gecomponeerd „Aljechin-Euwe liedje" zingen. De tekst is van S. de Vries Jr, de muziek van Isja Rossican.

DE BEWEGING VAN '80 HERDACHT.

Woensdagavond zal de VARA een programma uitzenden ter gelegenheid van het feit, dat 50 jaar geleden (2 October 1885) de „Nieuwe Gids" werd opgericht. Rollen Numan zal om 10 uur 30 voordragen uit de werken van Gorter, Kloos, Verwey en Van Eeden.

RADIOTIJDSCHRIFTEN.

R a d i o - E x p r e s schrijft o.m. over: Moderne laboratoriumapparaten voor het doormeten van ontvangers; De Schaaper-antenne-koppeling; B-versterkers en luidspreker-aanpassing; Sterkteregeling en in- en uitschakelen van het radio-toestel op afstand; De amateur telefonie-zender; „Metalen-isolatoren" voor ultra-hooge frequenties; De storingvrijheid op ultra korte golven.

R a d i o - C e n t r u m bevat o.m.: Indrukken van de Jaarbeurs, door ir J. Bloemsma; De W.K.G.A.-ontvanger, door R. Groeneveld; Op de korte golf hoorden we....., door R. Groeneveld; Een methode om de kwaliteit van een electrische weergave-installatie te verbeteren, en de gewone rubrieken.

C. Q.—N. V. I. R., orgaan der Ned. Ver. voor Internationaal Radio-amateurisme bevat: Het daghet in het Oosten; De „Class B" laagfrequent versterder als Heising-modulator in den amateurzender, door F. Kerkhoff; De eigen golflengte van antennes en Lecher systemen; Een goedkoope super voor zelfbouw met Amerikaansche lampen, door J. A. G. van Everdingen; en De Televisietrip door Nederland.

KERKNIEUWS

EVANGELISCHE UNIE TE 's-GRAVENZANDE.

Tijdens de vacature van predikant-voorganger van de Evangelische Unie te 's-Gravenzande (Vrijzinnig-Hervormden), ontstaan door het vertrek van ds J. W. van Nieuwenhuyzen naar Nijmegen, zal op het verzoek van het bestuur der afdeeling, ds J. W. Poort, predikant te dezer stede, tijdelijk de afdeeling ter zijde staan met catechisatie en huisbezoek.

De opvolger van ds Van Nieuwenhuyzen, ds A. G. van Wijk, thans nog Ned. Herv. predikant te Berkenwoude, zal op Zondag 12 Januari 1936 zijn intrede te 's-Gravenzande doen. Tevens zal dan ds Van Wijk het ambt als voorganger van de afdeeling Maasdijk aanvaarden.

DE REKKENSCHE INRICHTINGEN.

Op 14 October a.s. zal het 25 jaar geleden zijn, dat de vereeniging, welke de Rekkensche Inrichtingen heeft gesticht, werd opgericht. Men hoopt op dien dag in staat te zijn de Nijverheidsschool voor vrouwelijke verpleegden te openen, voor het voltooien waarvan intusschen het geheele bedrag nog niet gevonden is.

Ned. Herv. Kerk.

— Ds H. Limpers te Engelen (N.-Br.) heeft, na meer dan 46-jargien dienst, tegen 1 November a.s. eervol emeritaat aangevraagd aan het provinciale kerkbestuur van Noord-Brabant met Limburg.

B e r o e p e n: te Bergschenhoek ds S. Goverts te Gameren; te Leersum (toez.) ds G. van Velthuizen Az. te Hantum (Fr.); te Driebergen (als hulppred.) cand. P. J. Mackaay te Utrecht; te Zuidwolde (Dr.) ds J. W. van Barneveld te Warns (Fr.).

A a n g e n o m e n: naar Nieuwerkerk a. d. IJssel ds A. C. H. Vollenweider te Joure; naar Engelum ds D. E. H. van Weel te Blankenham; naar Elburg ds H. H. van Amelde te Groot-Ammers.

B e d a n k t: voor Goedereede ds H. H. van Amelde te Groot-Ammers; voor Berlicum (N.-Br.) ds P. A. Tichelaar, O.-I. predikant met verlof.

SCHAKEN

DE a.s. WEDSTRIJD OM HET WERELDKAMPIOENSCHAP

Aljechin—Euwe

Nu wij aan den vooravond staan van den belangrijksten strijd op schaakgebied — welke ditmaal inzonderheid voor Nederland van zeer groot belang is, daar een landgenoot daarbij betrokken is — zullen velen onzer lezers wel gaarne iets meer weten omtrent de beide rivalen en de kans, welke wij onzen landgenoot in dezen titanenkamp toedenken.

HET PROGRAMMA

Hieronder volgt het programma van de eerste partijen.

Woensdagavond 2 October: Officieele opening van het tournooi door minister Slotemaker de Bruïne, in het Carlton Hotel te Amsterdam. Deze opening is alleen toegankelijk voor genoodigden.

Donderdag 3 October 5.30 n.m.: Begin van de eerste partij in het Carlton Hotel te Amsterdam. Indien deze partij wordt afgebroken, vindt Vrijdag d. a. v. de voortzetting plaats.

Vrijdag 4 October: Eventueele voortzetting van de afgebroken partij te Amsterdam.

Zaterdag 5 October: Rustdag.

Zondag 6 October: Begin van de tweede partij in de Militiezaal te Amsterdam.

Maandag 7 October: Voortzetting van de eventueel afgebroken partij van Zondag. Deze partij wordt eveneens in de Militiezaal gespeeld.

Dinsdag 8 October (8 uur): Begin van de derde partij in het Carlton Hotel te Amsterdam.

Woensdag 9 October: Eventueel voortzetting van de afgebroken derde partij.

Donderdag 10 October: Officieele opening van de eerste partij hier ter stede, in hotel de Witte Brug.

Vrijdag 11 October: Eventueele voortzetting van de afgebroken partij in hotel de Witte Brug hier ter stede.

Zaterdag 12 October: Begin van de partij te Delft in de Studenten Societeit de „Phoenix", aan de Phoenixstraat.

Zondag 13 October: Eventueel voortzetting van de afgebroken partij te Delft.

Naar wij nog nader vernemen zullen minstens vier partijen hier ter stede worden gespeeld. Voorts vinden twee partijen te Rotterdam, een te Utrecht, te Groningen, Eindhoven en zeer waarschijnlijk te Ermelo plaats.

Dr A. A. Aljechin.

De huidige wereldkampioen werd 19 October 1892 te Moskou geboren en is dus nog in de volle kracht van zijn leven. Als alle begaafden gaf ook hij reeds op jeugdigen leeftijd blijk van zijn aanleg. Nog op 16-jarigen leeftijd won hij in een nationaal hoofdklasse-tournooi te St. Petersburg den eersten prijs, een schitterende Sèvre-vaas door den tsaar beschikbaar gesteld. Hiermede had hij tevens het recht verworven aan meesterwedstrijden deel te nemen en het volgend jaar treffen wij den 17-jarige bij het internationaal tournooi te Hamburg. Hij bezette thier met Dus-Chotimirski — met 8½ p. (uit 16 — de 7de plaats. Voorwaar een fraai debuut, indien men bedenkt, dat hij spelers als: Forgacs, dr Tarrasch, Leonhardt, Salwe en dr Tartakower achter zich liet.

Wegens zijn studie aan de militaire school te St. Petersburg van 1910—1913 had Aljechin in die jaren weinig gelegenheid om in wedstrijden uit te komen. In 1911 zien wij hem nog in het groote tournooi te Karlsbad, waar hij de 8ste plaats deelde met Duras, Leonhardt en dr Tartakower.

In 1913 maakte hij kennis met ons land. De Nederlandsche Schaakbond had ter gelegenheid van zijn 40-jarig bestaan te Scheveningen een wedstrijd uitgeschreven, waarvoor naast zeven der sterkste Nederlandsche schakers evenveel buitenlandsche meesters waren uitgenoodigd. Aljechin werd no. 1 met 11½ p., een half punt boven Janowski, den eenigen tegenstander van wien hij verloor. Aljechin was toen reeds een hartstochtelijk sigarettenrooker. Wij zien hem nog voor ons zooals hij dagelijks in het wedstrijdlokaal, een der zalen van het Kurhaus, zijn doos met 100 Russische sigaretten naast zich had. Na afloop van een partij was dat aantal steeds geweldig geslonken. De jonge meester is toen ook voor het eerst de gast geweest van Discendo Discimus. Met Janowski gaf hij voor de leden een alterneerende simultaanséance (19 gew., 9 verl. 1 rem.).

In 1914 veroverde Aljechin een plaats in de voorste rij der meesters! In dat jaar is in St. Petersburg het beroemde tournooi gehouden, tot deelneming waaraan slechts meesters werden uitgenoodigd, die in een grooten internationalen wedstrijd een eersten prijs gewonnen hadden. Om den jongen Russischen talenten een kans tot verdere ontplooiing te bieden, was één plaats vrijgehouden voor den *winnaar van een daartoe uitgeschreven voorwedstrijd.* Aljechin kwam tezamen met Niemzowitsch op de eerste plaats en beiden verkregen daarmede het recht tot deelneming aan genoemd tournooi. Aanvankelijk was gerekend op 14 deelnemers, doch op het laatste oogenblik zegden vier af. Het comité wilde er toen een wedstrijd met dubbele ronde van maken, doch hiertegen rezen van enkele kanten bezwaren. Daarna werd beslist, dat alle deelnemers elkaar éénmaal zouden ontmoeten en dat de hoogstuitkomende vijf nog een dubbele ronde zouden spelen, waarbij de behaalde punten meetelden. Aljechin behoorde tot de vijf en niet.... Rubinstein, die destijds de aangewezen candidaat voor het wereldkampioenschap was, en dr Bernstein. Van dit tournooi verdient nog vermelding de bijzondere prestatie, welke dr Lasker in de eindspurt geleverd heeft. Capablanca begon deze met 8 p., Lasker met 6½ en Aljechin met 6. Lasker eindigde met 13½!, Capablanca met 13 en Aljechin met 10.

Korten tijd later ging Aljechin naar Mannheim en stevende recht op den eersten prijs af. De wreede oorlog kwam echter dezen vreedzamen krijg verstoren. Aljechin werd met Bogoljoebof en Selesnieff gevangen genomen en te Triberg geïnterneerd. Aljechin wist spoedig te ontsnappen en naar Rusland terug te keeren. Na de revolutie van 1917 werd niets meer van hem vernomen en men had hem reeds tot de slachtoffers gerekend, totdat hij in den zomer van 1921 zich plotseling te Berlijn vertoonde.

Tijdens zijn afwezigheid was het schaaktooneel was veel veranderd. Dr Lasker, die meer dan een kwart eeuw den schepter gezwaaid had, was juist eenige maanden te voren door Capablanca onttroond in een match, welke Lasker met tegenzin gespeeld heeft. Hij koesterde destijds voor het schaakspel nog slechts matige belangstelling en had zijn titel zonder strijd beschikbaar willen stellen, doch daarvan wenschte de schaakwereld niet te hooren. Er zou gestreden worden en dat is geschied, maar voor zooveel Lasker betreft niet onder normale omstandigheden (geen interesse, ongunstig klimaat, ongesteld). Voor ons is deze match dan ook nimmer een zuivere maatstaf geweest.

Verder viel in het schaakspel zelf een belangrijke omkeer waar te nemen. De oude dogmatiek was aan het tanen, Tarrasch was niet langer de profeet. De leerstellingen van de modernen, of hypermodernen, zooals zij zich gaarne noemden, vonden steeds meer aanhangers. En Aljechin behoorde tot de strijders voor de nieuwe leer, zij het wellicht onbewust, omdat hijzelf dit ontkend heeft.

De terugkeer van Aljechin begon met een overwinning (zonder verliespartij) te Triberg; in Boedapest een zelfde resultaat. Daarop kwam de velen nog bekende wedstrijd te dezer stede in Pulchri Studio, waaraan behalve Aljechin, o.a. Rubinstein, Tartakower en Maroczy deelnamen. Ook hier was de uitslag: 1e prijs zonder een enkele nul.

In Pistyan 1922 moest hij na fellen kamp den eersten prijs aan Bogoljoebof laten en deelde zelf, met een half punt minder, den tweeden en derden prijs met Spielmann. In datzelfde jaar eindigde hij in Londen eveneens op de tweede plaats, achter Capablanca en in Weenen zien wij hem bij hooge uitzondering op de vierde plaats.

Dan gaat het weer crescendo. Karlsbad 1923, 1e prijs gedeeld met Bogoljoebof en Maroczy, Nieuw York 1924, no. 3 (achter Lasker en Capablanca). De herrijzenis van dr Lasker verdient hier wel even de aandacht. Het verlies tegen Capablanca had de belangstelling voor het schaakspel blijkbaar doen herleven, want in Teplitz-Schönau 1922 is Lasker onder de toeschouwers. Hij wil zich eens op de hoogte stellen van het spel der neo-romantici. En als hij dat goed in zich heeft opgenomen, schrijft hij het volgend jaar in voor het tournooi te Märisch-Ostrau. Réti heeft daar ervaren, dat de toen 55-jarige Lasker nog niets van zijn oude kracht had ingeboet. De ex-wereldkampioen eindigde als eerste — hij verloor geen enkele partij — met een vol punt boven Réti, dien hij versloeg. En een jaar later verbaasde hij in Nieuw York de schaakwereld opnieuw!

In Baden-Baden 1925 weder no. 1 (zonder verliespunt). Aljechin had nu wel voldoende getoond, de eerstaangewezene te zijn om Capablanca den eerepalm te betwisten. Tijdens een bezoek aan Zuid-Amerika wist hij zich van het vereischte kapitaal te verzekeren en na langdurige onderhandelingen werd vastgesteld, dat de tweekamp in het najaar van 1927 te Buenos Aires zou worden gespeeld. In den aanvang van datzelfde jaar speelde Aljechin ter voorbereiding tien partijen met dr Euwe, waaruit hij, ten slotte nog met eenig geluk, 5½ p. haalde. Het verloop van den schier eindeloozen strijd met Capablanca mogen wij nog voldoende bekend onderstellen. Na 34 partijen was Capa's lot bezegeld. Aljechin had toen de vereischte zes winstpunten, waartegenover de Cubaan er drie stelde, terwijl niet minder dan 25 partijen met remise eindigden.

Na het veroveren van den titel van wereldkampioen zette Aljechin zijn reeks successen voort. Van de belangrijke tournooien noemen wij Kecskemet 1927, no. 1, San Remo 1930, no. 1 (met de ongekend fraaie score van 14 uit 15; 13 gew., 2 rem., 3½ p. boven no. 2!), Bled 1931, no. 1, Bern 1932, no. 1, en tot slot Zürich 1935, no. 1. Daartusschen heeft hij tweemaal Bogoljoebof duidelijk gemaakt, dat hij in 't minst niet bereid was, hem zijn titel af te staan.

Eindelijk zij nog vermeld, dat Aljechin na zijn vestiging te Parijs in 1929 ook nog tijd vond voor studie en aan de Sorbonne tot doctor in de rechtswetenschappen is gepromoveerd, en dat hij sinds enkele jaren als Franschman genaturaliseerd is.

* * *

Dr M. Euwe.

Deze werd 20 Mei 1901 te Amsterdam geboren en is derhalve ongeveer 9½ jaar jonger dan de wereldkampioen. Ook bij Euwe openbaarde zich op jeugdigen leeftijd groote liefde voor het schaakspel en toen hij twaalf jaar oud was, werd hij lid van de Amsterdamsche Schaakclub. Wij herinneren ons nog levendig, dat in 1915 in de tweede klasse van de groote Bondswedstrijden te Rotterdam een jongen in korte broek deelnam en dat een clubgenoot van ons van middelbaren leeftijd het gansch niet prettig vond van dit broekje op zijn broek te krijgen.

Euwe maakte eveneens snelle vorderingen en was weldra zijn clubgenooten, met uitzondering van v. Hartingsvelt, de baas. Hij ging toen naar het Vereenigd Amsterdamsch Schaakgenootschap en heeft daar kort na den oorlog een goede school doorgemaakt. De Weensche meester Réti had zich voor eenigen tijd in de hoofdstad gevestigd en bracht de leergierige jeugd zijn nieuwe ideeën bij. Euwe werd met hem goed bevriend en wisselde menige ernstige partij. Aan hem dankte hij een uitnoodiging voor een sterk bezet B-tournooi te Gothenburg 1920, waar Réti zelf in het A-tournooi uitkwam. Tevoren had Euwe een fiksche training gehad in een onbeslist gebleven tweekamp met Marchand, die in die jaren in ons land op den voorgrond trad. Euwe heeft in Gothenburg enkele fraaie partijen geleverd en deelde den tweeden en derden prijs. Een voornaam feit was hierbij overigens, dat Euwe zich hierbij het recht verworven had aan meestertournooien deel te nemen. En het volgende jaar zien wij hem reeds in Weenen, waar hij tweede werd achter Sämisch en o.a. voor Breyer en Tartakower. In den zomer veroverde hij in den te Nijmegen gehouden wedstrijd om het kampioenschap van Nederland op overtuigende wijze den titel en heeft deze nimmer meer afgestaan! In datzelfde jaar maakte hij in Boedapest een behoorlijk figuur, doch stelde in Den Haag teleur (1 gew., 2 rem., 6 verl.).

Het volgende jaar voltooide hij het eerste deel van zijn wiskundige studie en werd op 21-jarigen leeftijd leeraar aan de H.B.S. te Winterswijk. Deze plaats verwisselde hij vrij spoedig voor Rotterdam, waar hij de studie voor zijn promotie voortzette. In 1926 promoveerde hij te Amsterdam cum laude tot doctor in de wis- en natuurkunde — zijn vorige examens had hij eveneens met lof afgelegd — en in zijn geboorteplaats kreeg hij een benoeming aan het Meisjeslyceum, waar hij sedert werkzaam is gebleven.

De vervulling van het leeraarsambt heeft hem beperkt in zijn deelneming aan tournooien. Dit moest hij in de vacanties doen en daarvan heeft hij zooveel mogelijk gebruik gemaakt. In Pistyan 1922 werd hij met 8½ (uit 19) no. 9. Londen, datzelfde jaar, was voor hem minder gunstig. Overigens had hij in kleine Engelsche wedstrijden veel succes. Mährisch-Ostrau 1923 was weder zeer bevredigend 7 (uit 13) gelijk met Tartakower, vóór Bogoljoebof, dr Tarrasch, Spielmann e.a. Te Amsterdam verdedigde hij in 1924 op fraaie wijze zijn kampioenstitel. In een klein tournooi te Wiesbaden 1925 zien wij hem aan de spits, vóór Spielmann en Sämisch.

Zijn successen waren voor het V.A.S.-bestuur aanleiding een match te arrangeeren tegen een door hem aan te wijzen meester van naam. Bogoljoebof bleek te veeleischend, maar Aljechin was bereid een wedstrijd van tien partijen te spelen, welken hij als goede training beschouwde voor zijn a.s. kamp met Capablanca. Nadat Euwe zijn studie voltooid had, werd eind December 1926 en begin Januari 1927 gespeeld. De herinnering aan dezen sensationeelen kamp zal nog bij velen levendig zijn. De eerste partij werd remise. Euwe verloor de tweede en derde, 4de, 5de, 6de remise, Euwe won de 7de en 8ste, 9de remise. Aljechin moest dus zegevieren om den wedstrijd te winnen en.... Euwe kreeg een mooie stelling! Helaas bedierf hij deze en verloor.

Het volgend jaar, tijdens den grooten landenwedstrijd te dezer stede, verovert Euwe den door de F.I.D.E. ingestelden titel van amateurwereldkampioen, welke enkele jaren later kwam te vervallen met het oog op de moeilijke scheiding tusschen beroepsspelers en amateurs.

In den zomer van 1930 bracht Euwe op uitnoodiging van den Nederlandsch Indischen Schaakbond een bezoek aan Java en Sumatra. Hij hield in de groote steden voordrachten over het schaakspel en gaf 23 simultaanvoorstellingen. Het daarin behaalde resultaat, 91 pCt. van 663 partijen, was schitterend.

Van zijn successen in de laatste jaren noemen wij nog: Hastings 1931, 1ste prijs (vóór Capablanca) Bern 1932, 2de en 3de prijs gedeeld met Flohr, Hastings 1934, 1ste, 2de en 3de prijs gedeeld met Flohr en Thomas (vóór Capablanca, Botwinnik en Lilienthal). In het dien zomer te Zürich gehouden groote tournooi, waaraan verschillende der sterkste meesters deelnamen, deelde hij met Flohr weder den tweeden prijs achter den wereldkampioen, maar voor Bogoljoebof, Lasker en Niemzowitsch. Het dadelijk daarop gevolgde tournooi te Leningrad bracht zijn talrijken bewonderaars een teleurstelling. De leelijke infectie, welke hij daar opliep en waarvan hij na zijn terugkeer nog geruimen tijd hinder ondervond, is stellig van invloed op zijn prestatie geweest, al wil Euwe zelf daarvan niets weten.

Euwe speelde ook enkele matches met landgenooten, maar geen hunner bleek tegen hem opgewassen en merkwaardig was, dat zijn groote vriend Colle, de helaas te vroeg gestorven begaafde Belgische kampioen, in tweekampen nimmer een voet aan den grond kreeg.

Behalve met Aljechin heeft Euwe tweemaal met Bogoljoebof en een keer met Capablanca tien partijen gespeeld. In beide ontmoetingen met Boggie bleef hij evenals tegen Aljechin met het kleinst mogelijk verschil in de minderheid. Tegen Capa was zijn resultaat 4—6 (8 rem. 2 verl.).

In een slotartikel hopen wij onze meening omtrent de kansen van de beide tegenstanders te geven.

G. Z.

BOKSEN

JOE LOUIS—MAX SCHMELING.

Een correspondent van L'Auto heeft dit blad uit Berlijn gemeld, dat Schmelings manager hem verzekerd heeft, een aanbieding van Louis' manager voor een wedstrijd Louis—Schmeling in den zomer van 1936 te Nieuw York te hebben aangenomen. Er wordt gerekend op een recette van anderhalf millioen gulden. Elk der boksers zal 30 procent krijgen. Natuurlijk geven wij dit bericht onder alle voorbehoud.

VOETBAL

ZONDERLINGE INDEELING!!

Van de Haagsche competitie-wedstrijden

Wij hebben er reeds dikwijls de aandacht op gevestigd, dat de K.N.V.B., althans zijn competitieleider, weinig of geen rekening houdt met plaatselijke omstandigheden.

Wat voor a.s. Zondag is vastgesteld, grenst aan het ongeloofelijke. Men oordeele:

De zeer belangwekkende tweede klasse derby Quick—H.V.V., welke in verband met de g r o o t e belangstelling op Houtrust wordt gespeeld, in de eerste plaats.

Voorts een thuiswedstrijd van het steeds veel publiek trekkende A.D.O. tegen Sparta, dat hier ook een graag geziens gast is, en dan nog een thuiswedstrijd van V.U.C. tegen Z.F.C., een wedstrijd, welke stellig voor vrij veel publiek zal trekken.

Dat men tweede klassers, ook bij een derby, en al zijn het ook zulke oudjes als H.V.V. en Quick, in een plaats met drie eerste klasers niet het rijk alleen geeft, is te begrijpen.

Maar dat men daarnaast nu juist op een tweede klasse derby-dag, twee eerste klasse wedstrijden moet vaststellen, lijkt ons toch wel een wijze van doen, waarbij wel zeer weinig rekening wordt gehouden met het wel en wee van de ontvangende tweede klasser, in casu van Quick.

Er zal hier weinig aan te doen zijn, want een verzoek om uitstel voor een eerste klasser, ingediend door een tweede klasser, heeft geen schijn van kans op succes, hoewel toch in de eerste klasse wèl de afspraak bestaat, om bij een derby uitstel of omzetting van eventueel concurreerende wedstrijden te verzoeken, zooals ook de vorige week nog bij V.U.C.—Blauw Wit is geschied.

Hier had de juiste regeling van de Bondsleiding dienen uit te gaan, en nu dat niet is geschied, heeft men een onzer clubs, m. n. Quick, ernstig gedupeerd.

HET STADION VAN FEIJENOORD

Naar wij vernemen, komen voor de functie van directeur van het Stadion van Feijenoord te Rotterdam o.a. in aanmerking de heeren J. Hylkema, oud-secretaris-penningmeester van den K.N.V.B., B. Stom, de bekende oud-international en C. W. van Hasselt, voorzitter van de Zilveren Voetbalcommisise.

IN ENGELAND

Voor den eersten internationalen wedstrijd van het seizoen, Wales tegen Schotland, te Cardiff, die 5 October gespeeld wordt heeft de Schotsche bond 10 spelers van de Rangers, Aberdeen en Hearts gekozen plus Duncan van Derby County als linksbuiten. De linksbinnenplaats wordt bezet door den jongen Walker van de Hearts, naar wien de Arsenal hengelt, maar de club uit Edinburgh heeft een prijs van 15.000 pond voor zijn overdracht gevraagd en daarvoor is zelfs Allison teruggeschrokken.

WETENSCHAPPEN

Afscheid prof. dr J. S. Theissen

Als bibliothecaris der Amsterdamsche Universiteitsbibliotheek.

Gistermiddag heeft in de Amsterdamsche Universiteitsbibliotheek een intieme plechtigheid plaats gehad.

Prof. dr J. S. Theissen, die met 1 October als bibilothecaris aftreedt, nam afscheid van zijn personeel. In de directeurskamer waren allen bijeengekomen. Namens hen sprak de waarnemende bibliothecaris dr J. Berg den scheidenden directeur toe. Hij verklaarde, dat het allen leed deed dat prof. Theissen om gezondheidsredenen genoodzaakt is een ambt, dat hem lief is, neer te leggen, waardoor helaas te vroeg een einde komt aan zijn loopbaan als bibliothecaris. Spr zegde hem dank voor de wijze waarop prof. Theissen met het lief en leed van het personeel heeft meegeleefd. Als herinnering aan den tijd van prof. Theissens bibliothecariaat bood hij hem namens het personeel een souvenir aan. Hij eindigde met den wensch, dat prof. Theissen in steeds toenemende beterschap nog zeer lang voor zijn gezin, voor zijn talrijke vrienden, collega's en leerlingen en in het bijzonder voor de wetenschap gespaard zou mogen blijven.

Prof. T h e i s s e n betuigde daarna in gevoelvolle bewoordingen zijn hartelijken dank aan allen voor den steun en samenwerking die hij voortdurend van de zijde van het personeel heeft mogen ondervinden, hetgeen zijn taak zeer vergemakkelijkt heeft.

Hierna bleef men nog eenigen tijd gezellig bijeen.

NIEUW GUINEE-EXPEDITIE 1926.

Film in het Koloniaal Instituut.

Voor de Vereeniging „Het Koloniaal Instituut" en het Kon. Ned. Aardr. Genootschap vertoonde de heer L e r o u x de film van de Nederlandsch-Amerikaansche Nieuw-Guinee-expeditie 1926. Hij ving aan met een kort overzicht te geven van het ontstaan van deze onderneming en van het doel dat zij beoogde.

Prof. Stirling, een jong Amerikaansch geleerde, kwam destijds vergezeld van een filmoperateur en beschikkend over een watervliegtuig met bemanning, in Indië, en vertelde het plan te hebben een tocht te maken naar het centraal bergland op Nieuw-Guinee. Kaarten bezat hij niet en de reeds verschenen litteratuur was hem vrijwel onbekend. Toen hij kennis genomen had van al hetgeen de Nederlanders reeds verricht hadden op het groote eiland, veranderde hij zijn plannen. Het Nederlandsch-Indische gouvernement nam deel aan de expeditie en wees prof. Docters van Leeuwen, directeur van den plantentuin, als leider van de expeditie aan. Toegevoegd als ethnograaf werd de heer Leroux, de inleider van de film. Commandant van het dekkingsdetachement was kapitein Posthumus.

Op een zeer overzichtelijke kaart wees de inleider de ligging van de bivakken aan en de wijze waarop deze werden bereikt; verder de verdeeling van de Papoca-stammen in dat in vier deelen te verdeelen gebied, nl. de kuststrook, het van Reesgebergte, de meervlakte en het hooggebergte. Het geheele te exploreeren gebied was 8 maal dat van Nederland.

De film gaf een goeden indruk van het groote aantal personen, dat voor een dergelijke expeditie noodig is, nl. 150 dwangarbeiders als dragers, een even groot aantal Dajaks als roeiers voor de kano's, dan het militair detachement en de wetenschappelijke staf.

Leerzaam waren de opnamen, die toonden hoe een bivak werd opgericht en welke ontzettende hoeveelheden voedingswaren medegenomen dienden te worden voor een dergelijken zes maandschen tocht.

Bijzonder goed waren de foto's van de verschillende stammen in hun nederzettingen, waardoor men een denkbeeld kon krijgen van de wijze van leven dezer natuurmenschen.

— Ik wou het vischje graag ruilen; het kan niet zwemmen!

(Tidens Tegn.)

RECHTSWEZEN

HIJ SPRONG OP DE TREEPLANK EN REED WEG.

Op 13 April 1934 zag een agent van politie een auto staan voor een café aan den Fluweelen Burgwal, welke auto hem de aanwezigheid in het café deed vermoeden van zekeren J. H. R. van der L., thans uit anderen hoofde gedetineerd, die nog 14 dagen gevangenisstraf tegoed had en deswege in het politieblad was gesignaleerd. Toen hij het café binnenging zag hij daar inderdaad den gezochte. Hij verzocht hem, mee te gaan naar het bureau, hetgeen van der L. wel bereid was te doen, mits per auto. Aanvankelijk stemde de agent daarin toe, maar toen het erop aan kwam verlangden ook twee kameraden mee te rijden. Hiertegen maakte de agent bezwaar. Agent en verdachte gingen daarop te voet, waarbij de agent den verdachte bij den arm hield. Over de Heerengracht gekomen liet de agent den arrestant even los en op hetzelfde oogenblik passeerde de auto hen. Van der L. nam de beenen, sprong op de treeplank van de auto en liet vol gas geven.

Later werd van der L. opnieuw aangehouden en door den politierechter wegens wederspannigheid tot 14 dagen gevangenisstraf veroordeeld.

Van der L. betwistte in hooger beroep voor het Gerechtshof de wederspannigheid, aangezien de agent hem op dat oogenblik niet zou hebben vastgehouden.

De agent erkende, zijn arrestant wel even te hebben losgelaten bij het trottoir op het Bleyenburg, omdat hij toen aan den anderen kant wilde gaan loopen, maar voegde eraan toe, dat hij den man alweer bij den arm had, toen de auto voorbijreed. Van der L. zou zich toen hebben losgerukt.

De procureur-generaal vroeg bevestiging van het vonnis.

Verdachtes raadsman pleitte vrijspraak aangezien het overtuigend bewijs van wederspannigheid niet is geleverd.

Uitspraak 14 October.

VERDUISTERING IN DIENSTBETREKKING.

Overeenkomstig het requisitoir van den procureur-generaal heeft het Haagsche Gerechtshof gisteren de nietigverklaring van de dagvaarding uitgesproken in de zaak tegen den handelsreiziger D. L. L. uit Goes, die door de Middelburgsche rechtbank terzake van verduistering in dienstbetrekking tot een maand gevangenisstraf was veroordeeld. In de dagvaarding was n.l. alleen het arrondissement Middelburg vermeld als terrein, binnen hetwelk de verduistering zou zijn geschied, zonder verdere aanduiding van plaats, waardoor deze dagvaarding niet voldeed aan art. 236 W. van Str.

OPLICHTING

Het vonnis van de Middelburgsche rechtbank waarbij de werkman G. de P. uit Goes wegens oplichting ten nadeele van den dienst van Maatschappelijk Hulpbetoon te Goes, was veroordeeld tot één maand gevangenisstraf, voorwaardelijk, tegen welk vonnis de Officier van Justitie hooger beroep had aangeteekend, die tegen verdachte een onvoorwaardelijke straf had geëischt, is gisteren door het Gerechtshof bevestigd.

Wie 't Vaderland geregeld leest,
Verwarmt zijn hart, verrijkt zijn geest.

DE HUWELIJKSADVERTENTIE.

Zij wilde absoluut met hem trouwen.

De 59-jarige handelsagent C. J. A. K., thans ged., had in een Rotterdamsch Nieuwsblad een huwelijksadvertentie geplaatst. Een 33-jarige juffrouw, met een invaliditeitspensioentje een eenzaam leven leidend, reflecteerde daarop en maakte met den handelsagent kennis. Deze, niet veronderstellend, dat zij, als zóóveel jongere, met hem zou willen huwen, beschouwde de kennismaking als inleiding tot een vrijpartijtje en gaf een anderen naam op, maar accepteerde, toen hem later bleek, dat de juffrouw een spaarbankboekje ten bedrage van f 1200 bezat, toch gaarne dit bedrag voor zijn verdere handelsrelatiedoeleinden. De juffrouw begon pas later te twijfelen en stelde toen de politie in kennis van haar ervaringen. Een strafzaak volgde en K. werd op 16 Juli j.l. door de Haagsche rechtbank tot één jaar en zes maanden gevangenisstraf veroordeeld.

Toen dit de voorloopige oplossing van het probleem bleek te zijn geworden en K. reeds in het Huis van Bewaring was opgenomen kwam de juffrouw tot de conclusie, dat zij liever de politie en justitie erbuiten had gelaten en dat zij toch wel met K. wilde trouwen. Zij zelf had hem alles reeds vergeven.

Vandaar dan ook het hooger beroep.

De president van het Gerechtshof achtte het nogal onvoorzichtig om met iemand als K. in het huwelijksbootje te willen stappen. „Ik heb," aldus de president, „er een zwaar hoofd in".

Maar de juffrouw hield vast aan haar voornemen, waarmee ook K. gaarne instemde, onder belofte, haar ten eeuwigen dage trouw te zullen blijven en onder opmerking, dat het geld inderdaad voor de uitbreiding van zijn handelsrelaties was gebruikt, wat zijn aanstaande vrouw straks wel zou ten goede komen.

De procureur-generaal wenschte rekening te houden met de bijzondere omstandigheden en vroeg vermindering van de straf tot één jaar.

Mr H u y g e n s, die op verzoek van de juffrouw de verdediging van K. op zich had genomen, achtte het requisitoir wel streng maar was den procureur-generaal erkentelijk, dat hij rekening heeft willen houden met het zieleconflict in deze zaak, welke op het grensgebied van de klachtdelicten ligt. Deze twee menschen zijn bereid elkander te trouwen. Indien de juffrouw ook maar éénigermate wantrouwend was geweest, dan zou het den man niet gelukt zijn, eenig geld van haar los te krijgen. Hier is het „mundus vult decipi" van toepassing. Pleiter acht het voornemen van deze beide personen om elkander trouw te blijven, aannemelijk en verzocht het Hof, hiermede bij de uitspraak rekening te houden, opdat de straf tot een zoo klein mogelijke wordt gereduceerd.

Arrest 14 October.

SMAADSCHRIFT?

In het Chr.-Hist. Weekblad van 30 Maart j.l. had ir P. B., wethouder van Alblasserdam, een artikel geschreven, waarin gewaagd werd van „Liberale terreur", naar aanleiding van het ontslag, aan een employé van de firma Kloos aldaar verleend, dat volgens den schrijver zou zijn geschied omdat deze employé zijn kinderen niet van de bijzondere naar de openbare school wenschte over te plaatsen, terwijl de directeuren dier firma behooren tot de Liberale Staatspartij. Later bleek, dat het ontslag om bezuinigingsredenen was verleend en dat het was gegeven door den bedrijfsleider. Ir B. heeft in het volgend weekblad zijn aanvankelijke critiek herroepen, doch inmiddels was een klacht wegens smaadschrift tegen hem ingediend, ingevolge welke de politierechter hem f 50 boete had opgelegd.

Daar de heer B. zich onschuldig achtte aan smaadschrift, kwam hij bij het Gerechtshof alhier in beroep. Het stukje was te beschouwen als een eenvoudig politiek geval, in de verkiezingsdagen voor de Provinciale Staten, lichtte de heer B. toe.

De procureur-generaal, mr Vermeulen, sloot zich bij deze opvatting aan en requireerde vrijspraak, waarna de verdediger de verwachting uitsprak, dat het Hof dienovereenkomstig uitspraak zal doen.

Het arrest volgt 14 October a.s.

DEURWAARDER BELEEDIGD.

P. J. v. d. Z., alhier, heeft zich schuldig gemaakt aan beleediging en bedreiging met een mes van een deurwaarder, die een vordering kwam beteekenen.

De eisch luidde f 25 of 25 dagen hechtenis met één maand gevangenisstraf voorwaardelijk en één jaar proeftijd.

De politierechter veroordeelde verdachte tot 8 maanden gevangenisstraf voorwaardelijk met 3 jaar proeftijd.

SMAADSCHRIFT.

De uitgever van een effectenblad, Van der Meulen, heeft een klacht ingediend tegen zekeren A. H. B., die het Effectenblad De Beurs uitgeeft. Eenige artikelen, waarin v. d. Meulen o.m. voor „Strooman" werd uitgemaakt, waren de aanleiding tot aanklacht wegens smaadschrift.

De officier eischte f 25 subs. 25 dagen hechtenis.

De politierechter zal de volgende week uitspraak doen.

WAAR ZIJN DE POSTVLIEGERS?

Hoeveel dagen zijn ze onderweg?

6 Perkoetoet	3 Sperwer		6 Kwak	3 Oeverzwaluw
25.9	28.9	A'dam	30.9	
		Boedapest		
25.9	28.9	Athene	29.9	
		Cairo		
		Rutbah		
26.9	29.9	Bagdad	28.9	
		Basrah		
		Djask		
		Karachi		
27.9	30.9	Jodpoer	27.9	30.9
		Allahabad		
		Calcutta		
		Akyab		
28.9		Rangoon	26.9	29.9
		Bangkok		
		Alorstar		
		Pinang		
		Medan	25.9	28.9
29.9		Singapore		
		Palembang		
		Batavia		
30.9		Bandoeng	25.9	28.9

Vertrek van het eerstvolgend postvliegtuig van Amsterdam op 2 October.

De Afrikaansche reis van de PH-FDK

De heeren De Kok en Schmidt Crans zijn op Waalhaven teruggekeerd

Men schrijft ons:

Toen Zondag om twee uur tijdens een gietbui de PH-FDK op Waalhaven landde, leefde het op in het clubhuis van de Rotterdamsche Aero Club, waar zich spoedig een gezellige kring vormde om de heeren F. de Kok, directeur van de Bataafsche Petroleum Mij., de eigenaar van de Leopard Moth, en Schmidt Crans, die dezen op zijn negendaagsche reis naar het zonnige Zuiden heeft vergezeld.

Zaterdag 21 September van Waalhaven vertrokken, waren de reizigers via Brussel en Parijs dwars over het bergland van Auvergne tot Perpignan gekomen. Van Parijs af was zonneschijn hun deel geworden. Het mooie weer heeft hen de geheele reis vergezeld totdat op de terugreis te Parijs het bij ons bekende slechte herfstweer hen weer te pakken kreeg.

Van Perpignan werd langs de kust naar Valencia gevlogen en verder naar Malaga. Grootendeels over zee ging het toen langs Gibraltar naar het eerste Afrikaansche rustpunt Tanger. Denzelfden derden dag werd doorgevlogen naar Casablanca. Van daar ging men per auto naar Rabat. Den volgenden dag waren zij voornemens naar Agadir, het Zuidelijkste punt van het reisplan, te vliegen, doch wegens mist aan de kust, bleven zij in de lucht om door te gaan naar Marrakesch. Het landschap geleek een boomlooze woestenij, doch de kleuren van de steenwoestijn en van het Atlasgebergte vergoedden veel. Van Marrakesch maakten de beide vliegers een vlucht over het 5000 m hooge Atlasgebergte naar Fez, de oude hoofdstad van Marokko. Overigens ging de reis meestal op 1000 m hoogte over troostelooze woestenijen van egale kleur. Van Fez ging de vlucht tusschen het Rif en de Kleine Atlas naar Oran en langs de kust verder naar Tanger. Den zevenden dag kregen zij te Tanger een mecanicien van de Air France mee naar Malaga, waar een toestel reparatie behoefde. Zij hebben verder de reis langs de kust voortgezet naar Barcelona. Daarna ging het over zee naar Perpignan en met een storm in den rug door de Rhône-vall[ei] naar Parijs, waar zij tegen zonsondergang aa[n]kwamen. Gistermorgen werd in een regenb[ui] gestart naar Waalhaven, waar zij op het afg[e]sproken uur aankwamen.

De heer De Kok was zeer tevreden over zijn machine en prees het land van Marokko, waar heerlijke zonneschijn met een zicht van 100 km elken dag hun deel was geweest. Hij had 7300 km in 43 vlieguren afgelegd.

MARYSE HILSZ OP DE RECORDJACHT.

Met 7338 m verbetert zij het record voor lichte toestellen.

Onze Parijsche luchtvaart-medewerker meldt: Het bericht, dat zij na een eerste poging er niet in geslaagd was het internationale hoogterecord voor dames op lichte vliegtuigen van de 2e categorie, met een maximum leeggewicht van 450 kilo te breken, hoewel zij dacht een hoogte van 8400 m bereikt te hebben, heeft de bekende Fransche vliegster Maryse Hilsz niet ontmoedigd. Onmiddellijk na het hooren van het resultaat van het barographisch onderzoek, bereidde zij zich voor op een tweeden aanval. Ditmaal wees haar barograaf bij vluchtige aflezing een hoogte aan van 6700 m. Het laboratorium van de Arts et Métiers gaf als resultaat van zijn onderzoek 7338 m, wat 1438 m meer is dan het oude record van de betreurde Hélène Boucher. Maryse Hilsz heeft dit nieuwe record gevestigd op een Mauboussin 122 „Corsaire", uitgerust met een 80 pk Salmsonmotor.

Inmiddels werkt de voortvarende Fransche aviatrice aan de uitvoering van een grootsch plan. Hiervoor heeft zij den steun van den constructeur Patez. Op den 28sten September 1933 verbeterde Gustave Lemoine op een Potez-speciaal Gnome K. 14 het algemeen hoogterecord met een vlucht tot 13,661 m. Op den 11den April 1934 steeg de bekende Italiaansche specialist Donati op een Caproni-speciaal-Bristol Jégasus tot 14,333 m. Met ditzelfde toestel ontnam de Italiaansche markiezin Carina Negrone het algemeen record aan Maryse Hilsz door een hoogte van 12,093 m te bereiken. Laatstgenoemde heeft zich thans voorgenomen met het toestel van Lemoine, waarin nog 1568 m meer schuilen dan het record van de Italiaansche vliegster, hierop een aanval te doen. Gnome zal, om het succes ervan zooveel mogelijk te verzekeren, een nieuwen motor op de Potez-speciaal monteeren en gezien de ervaring die Maryse Hilsz op het gebied van hoogterecords heeft opgedaan, is het waarschijnlijk te achten, dat zij slagen zal. Herinneren wij er aan, dat de Française tevoren reeds tweemaal in het bezit geweest is van dit record; den eersten keer met 9791 m op Morane-Saulnier 221, den tweeden keer met 11,289 m op Morane-Saulnier 275.

POST IN VIER DAGEN VAN EN NAAR CHILI.

De Duitsche luchtpostlijn naar Zuid-Amerika wordt over Buenos-Aires naar Santiago de Chile verlengd. De eerste vlucht van het Condor-Syndicaat op het traject Buenos-Aires—Santiago zal plaats vinden in aansluiting op de op 3 October a.s. te Stuttgart beginnende vlucht van de Deutsche Lufthansa en op 7 October te Santiago aankomen. Er zullen dus van dien datum af twee wekelijksche luchtpostverbindingen van Europa met Chili bestaan, nl. de luchtpost van Toulouse naar Buenos-Aires en Santiago de Chile en bovengenoemde. In beide gevallen wordt de post van Europa naar Chili in 4 dagen overgebracht.